

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13Co/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117215053
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117215053.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobcu G. banka D., a.s., so sídlom Y. XX, XXX XX X., W.: XX XXX XXX, proti žalovanému K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. dolina XXX, XXX XX T. K., o zaplatenie 1.482,43 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 20Csp/138/2017-54 zo dňa 30. októbra 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. P o k r a č u j e v konaní s právnym nástupcom žalovanej K. C..
- II. P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku II..
- III. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:
„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 5.428,11 eura, úroky vo výške 264,37 eura, úroky z omeškania vo výške 2,70 eura, úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5 428,11 eura od 3.5.2017 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 264,37 eura od 3.5.2017 do zaplatenia, poplatky za poistenie vo výške 4,80 eura a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobca s právnou predchodkyňou žalovaného uzatvoril dňa XX.XX.XXXX úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca úver vo výške 6.000,- Eur s prísl.. V zmluve si zároveň dohodli poplatok za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 2,40 Eur mesačne. Listom zo dňa 02.05.2017 žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a žalovaná bola vyzvaná na zaplatenie sumy 5.579,98 Eur do 12.05.2017. Podľa prehľadu splácania, do predčasného zosplatenia úveru žalovaná uhradila na istinu sumu 571,98 Eur na úrok 1.192,11 Eur. Podľa prepočtov

zmluvných úrokov a úrokov z omeškania je dlžný úrok do zosplatnenia vo výške 264,97 Eur a úrok z omeškania vo výške 2,70 Eur.

4. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvnou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu uzatvorenú medzi stranami, súd túto zmluvu ex offo podrobil kontrole, či obsahuje všetky zákonné náležitosti vyžadované právnou úpravou v čase uzavretia zmluvy. Po preskúmaní zmluvy dospel k záveru, že táto obsahuje všetky náležitosti v zmysle cit. ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd je taktiež toho názoru, že úrok dohodnutý v zmluve je primeraný a teda nie je v rozpore s dobrými mravmi. Ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávka žalobcu pozostávala z dlžnej istiny vo výške 5.428,11 Eur, dlžných úrokov vo výške 264,37 Eur, dlžných úrokov z omeškania vo výške 2,70 Eur a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,80 Eur. Keďže z vykonaného dokazovania nebolo zistené, aby žalovaná po zosplatnení uhradila dlžnú sumu, zaviazal ju na zaplatenie dlžnej istiny s prísl.. Nakoľko žalobca listom zo dňa 02.05.2017 úver zosplatnil, žalovaná sa dostala nasledujúcim dňom do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania z dlžnej istiny a úrokov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Súd zamietol v časti zmluvného úroku vo výške 13,9% ročne z nezaplatennej istiny od 03.05.2017 do zaplatenia. Súd je toho názoru, že žalobcovi zmluvný úrok odo dňa účinkov zosplatnenia nepatrí a poukázal pritom na uznesenie ÚS IV. 476/2012 z 18.09.2012 a na rozhodnutia R 59/1998 a 4Obo 143/1998. Veriteľ má právo na zaplatenie zmluvných úrokov len do vyhlásenia predčasnej splatnosti s tým, že následne už právo na dohodnutý úrok z úveru nevzniká, iba na právo na úrok z omeškania.

5. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca bol neúspešný iba v časti úrokov, a preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

6. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku II. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Mal za to, že má nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení, pritom poukázal na ust. § 502 ods. 1 a 3 Obchodného zákonníka. Uviedol, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Vychádzajúc z ust. § 497 Obchodného zákonníka nie je obsahom záväzku dlžníka vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úrok z úveru je nárokom, ktorý, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Zároveň žalobca poukázal aj na viaceré rozhodnutia súdov. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania a odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

7. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 C.s.p., preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 C.s.p. a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností prijal správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležitú a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal

suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením i to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaná zomrela dňa XX.XX.XXXX., t.j. po podaní odvolania žalobcom proti rozsudku vo veci samej, teda v rámci odvolacieho konania. Po neb. žalovanej sa uskutočnilo dedičské konanie, sp. zn. 34D/86/2018, na základe ktorého bolo dedičské konanie zastavené a majetok nepatrnej hodnoty bol vydaný manželovi neb. žalovanej K. C., ktorý sa postaral o jej pohreb. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 25.04.2018 a vykonateľnosť dňa 02.05.2018. Z uvedeného teda vyplýva, že manžel neb. žalovanej sa stal jej právnym nástupcom, pričom v predmetnej veci ide o majetkový spor.

13. Civilný sporový poriadok v ust. § 64 ustanovuje, že v prípade ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom. Ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví. Vychádzajúc cit. zákonného ustanovenia a z uvedených skutočností odvolací súd konštatuje, že došlo k zmene subjektu na strane žalovanej, a z tohto dôvodu rozhodol odvolací súd v rámci odvolacieho konania podľa § 64 C.s.p. o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovanej, jej manželom K. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. K. XXX, XXX XX T..

14. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemal pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. Na predmetný právny vzťah je preto potrebné aplikovať ustanovenia, ktoré sa vzťahujú na ochranu spotrebiteľa v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoSÚ“).

15. Odvolací súd na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie uvádza, že základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje ust. § 52 Občianskeho zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia je spotrebiteľskou zmluvou každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V predmetnej veci tak ide o spotrebiteľský vzťah, pretože Zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzatvorená síce aj podľa ustanovení Obchodného zákonníka, avšak spĺňa základnú charakteristiku spotrebiteľských zmlúv. Predmetná zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, v ktorej vystupuje žalobca v postavení dodávateľa v rámci predmetu svojej obchodnej podnikateľskej činnosti a žalovaný v postavení spotrebiteľa, pretože pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Vzhľadom na vyššie uvedené je teda nepochybné, že Zmluva o spotrebiteľskom úvere uzatvorená podľa ustanovení Obchodného zákonníka je spotrebiteľskou zmluvou, pričom aj zmluvu uzatvorenú podľa Obchodného zákonníka možno považovať za spotrebiteľskú.

16. K námietke žalobcu, že po zosplatnení mu patrí aj úrok z istiny odvolací súd uvádza, že by nemali byť pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a že možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstáv poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku sa prirodzene sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru.

17. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplátne úroky, ktoré by mu patrili v prípade, ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a teda trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ aj spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Keďže tento stav netrvá, je zrejme, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a súčasne predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku logicky prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva podľa a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti je však potrebné rovnako uviesť, že k predčnému zosplatneniu záväzku

spotrebiteľa došlo konaním veriteľa, a teda, bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou (obsahu) záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku svojím jednostranným adresovaným právnym úkonom.

18. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje vo svojej podstate jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej úverovej istiny. Teda podstatný rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach teda na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku.

19. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tomto kruciálnom rozdieli spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa za obdobie po zosplatnení. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatennej pohľadávky (úveru).

20. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

21. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

22. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 12.05.2017, keď pôvodne žalovanej uplynula lehota stanovená žalobcom na dobrovoľné plnenie, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do zosplatnenia, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 07.05.2014.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené preto odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie týkajúce sa nepriznania požadovaných zmluvných úrokov vo výške 13,9% ročne z nezaplatennej istiny po zosplatnení za správny.

24. Ak odvolateľ poukazuje vo svojom odvolaní na názory vyslovené v iných rozhodnutiach krajských súdov, odvolací súd uvádza, že v predmetnej veci nie je názor vyslovený v iných rozhodnutiach záväzný.

25. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdzuje.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s ustanovením § 262 ods. 2 C.s.p. tak, že stranám sporu nebol priznaný nárok náhrady trov odvolacieho konania. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorému však zo spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú, ani si ich neuplatnil. V odvolacom konaní neúspešnému žalobcovi nemohla byť priznaná náhrada trov odvolacieho konania. Súd preto vyslovil, že stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Správnosť takého rozhodnutia vyplýva aj z rozhodnutia NS SR sp. zn. 6Cdo/544/2015.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).